

Posudek vedoucího diplomové práce

Téma: Popírání otcovství

Autorka: Lucie Jindrová

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.

Posuzovaná diplomová práce je zaměřena na popírání otcovství. Jde o téma v základu poměrně tradiční, současně však o téma, které stále skýtá dostatečný prostor k bližšímu podnětnému výkladu. Nejde o totiž o problematiku rigidní, resp. finálně ustálenou. Pomineme-li řadu dílčích změn, které přinesl stávající občanský zákoník oproti úpravě zákona o rodině, je zřejmé, že stále zůstávají otevřené některé otázky vážící se zejména k okruhu osob, které by měly mít popěrné právo, jakož i k podobě procesu popírání a dokazování, které by mělo popření předcházet. Současně je třeba připomenout, že jde o téma jasně ohraničené a velmi úzké. Autorka tak stála při zpracování před nelehkým úkolem pojednat o něm v rozsahu a kompaktní podobě diplomové práce. Hned na úvod je možné konstatovat, že se jí tento záměr zdařil.

Práce je rozčleněna do desíti samostatných částí základní úrovně (bez *Úvodu* a *Závěru*). Rozvržení má jasnou systematiku a je vystavěno náležitě graduujícím způsobem. Chvályhodné je přidržení se tématu již od prvních stránek práce. Přes naznačenou úzkost se autorka nesnaží svůj výklad natahovat obecnými pojednáními souvisejícími s tématem pouze okrajově. Při bližším pohledu je zřejmé, že volí předvídanou a patrně nejvhodnější podobu výkladu opírajícího se o soustavu domněnek otcovství. První polovina práce je tak po základním vymezení samotného pojmu popírání otcovství a jeho následků zaměřena ve čtyřech samostatných částech vždy na základní představení jednotlivých domněnek otcovství s tím, že blíže je vždy rozebrána možnost popření takto určeného otcovství. Druhá polovina práce je následně věnována doplňujícím výkladům. Šestá část je tak zacílena na procesní úpravu popírání otcovství, sedmá na prominutí zmeškání popěrných lhůt (které předchozí úprava neumožňovala) a osmá pak na jiné způsoby změny zápisu otcovství v rodném listě než v důsledku popření otcovství. Poslední dvě části z uvedeného rozvržení poněkud vybočují. Věnovány jsou jednak komparaci české úpravy s právní úpravou v Německu a na Slovensku (devátá část) a dále pak na úvahy de lege ferenda (desátá část). Uvedenému rozdělení netřeba nic vytknout. Zařazení některých pojednání je přitom možné označit za inovativní (např. výklad podaný ve zmíněné části osmé).

Výklad nevynechává nic podstatného. Autorka se při něm nechává vést osvědčenými zdroji a dopouští se tak minima věcných pochybení. Jen občas je možné nalézt určitá dílčí zjednodušení či nepřesnosti (např. s. 31 – souložil mezi 300 a 180 dnem před narozením dítěte). V souhrnu jde však o jevy ojedinělé, které práci jako celek nijak výrazněji neovlivňují. Jakkoliv je výklad podán v převážném rozsahu deskriptivním způsobem, nadržuje se jen na povrchu. Cílem uchazečky je zjevně komplexní rozbor zvolené problematiky. Popisný způsob výkladu přitom jistě neznamená, že by čtenáři průběžně nesdělovala své názory na rozebírané otázky, resp. se na základě vlastního zdůvodnění nepřikláněla k některému z možných výkladových pojetí. Její snaha o zaujetí vlastního názoru na vybrané aspekty úpravy popírání otcovství kulminuje v již zmíněné části desáté věnované úvahám de lege ferenda. Pozornost je tu upřena hned na dvě otázky – na popěrné lhůty a na okruh osob aktivně

legitimovaných k popření otcovství. Diplomantka v rámci tohoto výkladu jasně osvědčuje velmi dobrou orientaci v celém tématu, jeho komplexní obsáhnutí i schopnost vlastního kritického uvažování.

Formální úroveň zpracování je na dobré úrovni. Formátování je ustálené. Autorka se dopouští omezeného množství pochybení proti pravidlům pravopisu, byť občasné formulační nepřesnosti a překlepy lze nalézt (např. s. 26 - *...pro rozhodnutí zakládá takto určení otcovství překážku...*; s. 45 – *slovenská republika*; s. 46 – *neboť nebyl souladu* aj.). Její stylistika je jinak výstižná a čtivá. Rutinním způsobem užívá náležité právní pojmosloví.

Práce je opatřena rozsáhlým citačním aparátem, v němž se jasně odráží více než reprezentativní soubor užitých literárních i judikatorních zdrojů. Citováno je v souladu se základními pravidly citační etiky. Vytknout je však možné ne vždy jednotnou podobu citací (např. neuvádění čísel stran u všech zdrojů, z nichž je citováno; uvádění jmen autorů někdy v plné podobě, někdy jen iniciály autorů atp.)

Lze shrnout, že předložená diplomová práce má všechny základní charakteristiky očekávané v případě závěrečné práce v magisterském studijním programu. Autorce se podařilo odevzdat vnitřně konzistentní odborný text zaměřený v celém svém rozsahu na zvolenou problematiku. Jasně přitom prokázala nejen svůj živý zájem o oblast rodinného práva, ale i velmi dobrou orientaci v něm. Práci s ohledem na vše výše uvedené bez dalšího **doporučuji** k obhajobě a v případě jejího úspěšného zvládnutí ji navrhuji hodnotit jako **výbornou**.

Otázky k obhajobě:

- 1) Jak nahlížet na situaci, kdy ani jeden z nesezdaných rodičů nedoručí na matriku souhlas muže k umělému oplodnění? Dojde v takovém případě k určení otcovství podle dané zákonné domněnky, nebo je naopak nedoručení daného souhlasu projevem popření otcovství? Může žena v takovém případě určit otcovství souhlasným prohlášením s jiným mužem?

V Plzni dne 10. května 2022

JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.